

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Centru la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune,

*(Dosarul nr. 2ac-141/25
NR. PIGD 2-24039976-01-2ac-30042025)*

Lipsa temeiului de strămutare prevăzut la art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de calitatea participanților la proces.
--

2 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților demersul privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Centru la o altă instanță de judecată egală în grad,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 23 august 2023, Nicolae Daniliuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune.

2. Prin încheierea din 24 august 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost refuzată în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc.

3. La 18 septembrie 2023, Daniliuc Nicolae a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 august 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

4. Prin încheierea din 27 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost ridicată de la examinare, în ordine de recurs, cauză civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc, și s-a expediat Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea strămutării într-o altă instanță de același grad.

5. Prin încheierea din 20 decembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție a fost strămutată de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc.

6. Prin decizia din 8 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost admis recursul depus de Nicolae Daniliuc, s-a casat încheierea din 24 august 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a remis cauza civilă la rejudecare, în aceeași instanță, în același complet de judecată.

7. Prin încheierea din 29 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cauza civilă respectivă a fost transmisă Curții de Apel Chișinău pentru soluționarea chestiunii strămutării într-o altă instanță de judecată egală în grad, a cauzei civile, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc.

8. Prin încheierea din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost admis demersul privind strămutarea cauzei civile spre judecare către o altă instanță de același grad și s-a strămutat cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc, către Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

9. Prin încheierea din 16 aprilie 2024 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, a fost refuzată în primire cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune.

10. La 7 mai 2024, Nicolae Daniliuc a depus recurs împotriva încheierii din 16 aprilie 2024 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

11. La 7 iunie 2024, Nicolae Daniliuc a depus cerere de strămutare a cauzei civile de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de același grad.

12. Prin încheierea din 7 august 2024 a Curții Supreme de Justiție a fost strămutată de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Comrat cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

13. Prin decizia din 17 octombrie 2024 a Curții de Apel Comrat a fost admis recursul depus de Nicolae Daniliuc, s-a casat încheierea din 24 august 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a remis cauza la rejudecare, în aceeași instanță, în același complet de judecată.

14. Prin încheierea din 25 martie 2025 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune.

15. La 31 martie 2025, Nicolae Daniliuc a depus recurs împotriva încheierii din 25 martie 2025 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

16. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 10 aprilie 2025, cauza civilă nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu spre examinare judecătorului-raportor Dorin Dulghieru.

17. Prin încheierea din 10 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru a fost remisă cauza civilă respectivă Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea posibilității strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad, pentru examinarea cererii de recurs, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. Art. 43 alin. (2) lit. f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Curtea Supremă de Justiție este chemată să decidă asupra demersului de strămutare formulat în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia cauza poate fi strămutată la o altă instanță de judecată de același grad dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

20. În analiza acestei cereri, Curtea Supremă de Justiție reafirmă importanța principiului imparțialității, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO). Astfel, conform cauzei Piersack c. Belgia (1982), imparțialitatea trebuie evaluată atât sub un aspect subiectiv – care vizează convingerea personală și comportamentul real al judecătorului (obiectiv) – referitor la aparențele create și la încrederea pe care o instanță trebuie să o inspire într-un observator rezonabil. În același sens, în cauza Hauschildt c. Danemarca (1989), CEDO a subliniat că justiția nu trebuie doar să fie imparțială, ci și să pară imparțială.

21. Completul constată că în speță, reclamantul solicită repararea unui prejudiciu material și moral pretins a fi cauzat de acțiunile unor judecători ai Curții de Apel Chișinău, iar instituția însăși are calitate de pârât, în calitate de structură administrativă. În această configurație, este necesar a analiza dacă participarea Curții de Apel Centru ca parte în proces poate genera o suspiciune legitimă cu privire la imparțialitatea tuturor judecătorilor săi.

22. Aspectul strămutării unei cauzei atunci când aceeași instanța competentă jurisdicțional să soluționeze cauza, are și statut de parte în

proces, a fost anterior examinat în cadrul prezentei acțiuni (*Încheierea CSJ nr.2ac-500/23, Încheierea CSJ nr.2ac-232/24*). O practică similară se atestă și pe alte cauze (*Încheierea 2ac-50/25; încheierea 2ac-41/25; Încheierea 2ac-29/25; Încheierea 2ac-82/25; Încheierea 2ac-71/25*). În mod constant, admiterea cererilor de strămutare a fost determinată de necesitatea evitării oricărui dubiu de imparțialitate a judecătorilor din cadrul instanței ce examinează cauza, atunci când aceeași instanță are și calitatea de parte în proces.

23. Completul observă caracterul repetativ al cererilor de strămutare formulate în această cauză, însoțite de acțiuni procesuale sistemice ale reclamantului, care, prin frecvență și conținut, afectează în mod vădit buna desfășurare a procedurilor judiciare. Această practică, prin abuzul mecanismelor legale privind strămutarea, tinde să eludeze regulile generale de competență și creează dificultăți semnificative în administrarea eficientă a justiției.

24. În acest context, se impune o reflecție asupra oportunității ajustării practicii judiciare în materia strămutării, astfel încât aplicarea art. 43 alin.(2) lit.f) Cod de procedură civilă, să echilibreze riscul unei aparențe de părtinire cu impactul concret al comportamentului abuziv al părților asupra principiilor economiei procesuale și securității juridice. Atribuirea formală a calității de parte în proces pentru instanța de judecată, fără susținere obiectivă de împrejurări noi și relevante, nu trebuie să transforme excepția într-o regulă, subminând stabilitatea actului de justiție.

25. Prin prezenta, Curtea Supremă de Justiție își exprimă în mod clar intenția de a modifica practica judiciară anterioară, urmând ca pe viitor cererile de strămutare întemeiate exclusiv pe calitatea procesuală a instanței ca parte în proces să fie respinse, în absența unor împrejurări suplimentare obiective și verificabile care să justifice o astfel de măsură extraordinară.

26. Existența unor situații juridice cu elemente distincte, nu pot determina soluții judecătorești unitare, fără o apreciere individuală a fiecărui caz. Strămutarea urmează să fie dispusă doar atunci când există dubii rezonabile de imparțialitate, în privința tuturor judecătorilor.

27. În speță, posibilitatea unei incompatibilități individuale, legată de judecători implicați anterior în cauza reclamantului, nu echivalează cu o incompatibilitate colectivă. Simpla prezumție că un judecător ar putea manifesta loialitate față de instituția din care face parte nu este echivalentă cu existența unei aparențe reale de părtinire. Atribuțiile jurisdicționale aparțin judecătorilor individuali și nu instituției ca structură administrativă.

Astfel, activitatea dedusă judecății nu vizează activitatea deliberativă a instanței în ansamblu ei, dar presupuse fapte cauzatoare de prejudiciu ale unor judecători concreți. Acest element nu poate fundamenta prezumția unei incompatibilități colective.

28. Mai mult, instanța apreciază că mecanismul de desemnare aleatorie a completului de judecată, existența unor măsuri de abținere sau recuzare în cazuri concrete și lipsa oricăror indicii de influență ierarhică sau externă, contribuie la garantarea independenței și imparțialității actului de justiție.

29. În lipsa unor circumstanțe factologice care să indice o presiune instituțională, un interes personal sau orice altă formă de influență ce ar putea afecta imparțialitatea tuturor judecătorilor Curții de Apel Centru, strămutarea cauzei nu este justificată.

30. Admiterea cererii de strămutare exclusiv în temeiul calității procesuale a instanței ca parte, fără alte elemente obiective, ar însemna instituirea unei prezumții generale de părtinire, ceea ce ar contraveni principiului independenței judiciare și ar putea crea un precedent periculos pentru funcționarea sistemului judiciar.

31. În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. f) și alin. (4), art. 269-270 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge demersul înaintat de Curtea de Apel Centru cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

Remite cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, pentru continuarea examinării în ordine de recurs la Curtea de Apel Centru.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat